

RAEVI

RULES

Tomáš Houška

Literární předloha filmu **Gympł**

Handwritten text in a stylized script, possibly a signature or calligraphy, located on the left side of the page. The text is partially obscured by a large, bright, circular light flare that dominates the center and right side of the image.

Graffiti rules

Tomáš Houška

Graffiti rules

Četba výhradně
na vlastní nebezpečí
neposkytujeme žádné záruky
na jazykové, estetické
nebo morální újmy
způsobené přečtením
této knížky.

Handwritten text in a stylized script, possibly a signature or calligraphy, located on the left side of the page. The text is partially obscured by a large, bright, circular light flare that dominates the center and right side of the image.

Graffiti rules

Tomáš Houška

Graffiti rules

© Tomáš Houška 2000

Graffiti rules

Abraka-Dabra s.r.o. - 2. vydání. - Praha

Tomáš Houška, 2007

(Příbram, PB tisk s.r.o., 2007)

208 stran

ISBN 978-80-903984-0-5

Obsah

[*Vzkaz Malého prince*](#)

[*Bylo - nebylo*](#)

[*Matika*](#)

[*Doma*](#)

[*V klubu*](#)

[*Bombing*](#)

[*Máma*](#)

[*Ve škole*](#)

[*Vánoce*](#)

[*Šatny*](#)

[*Úřad*](#)

[*Alenina holička*](#)

[*Chce to něco většího*](#)

[*SLunná Itálie*](#)

[*Metro*](#)

[*Dějiny umění*](#)

[*Rodič na telefonu*](#)

[*Rozvod*](#)

[*Ladka*](#)

[*Děti noci*](#)

[*Otec*](#)

[*Komín*](#)

[*V kavárně*](#)

[*Po třídních schůzkách*](#)

[*Oheň*](#)

[*Škola*](#)

[*Pakt*](#)

[*Noc plná hvězd*](#)

[*Realita*](#)

[*Postupky*](#)

[*Whole train*](#)

[*Poručík*](#)

[*Nemocnice*](#)

[*Bouřka*](#)

„Vaše Veličenstvo, čemu vládnete?“

„Všemu,“ odpověděl král velmi prostě.

„Všemu?“

Král rozvážně ukázal na svou planetu, na ostatní planety a na hvězdy.

„Tomu všemu?“

„Ano, tomu všemu,“ odpověděl král.

Byl to totiž vladař nejen absolutistický, ale i vševládnoucí.

„A hvězdy vás poslouchají?“

„Ovšem,“ řekl mu král. „Uposlechnou ihned. Nesnesu nekázeň.“

Taková moc malého prince oslnila. Kdyby on ji měl, viděl by ne čtyřiačtyřicet, ale dvaasedmdesát nebo sto, nebo dokonce dvěstě západů slunce v týž den, aniž by musel někdo posunout židli! A poněvadž mu bylo trochu smutno při pomyšlení na jeho malou, opuštěnou planetu, dodal si odvahy a požádal krále o jednu laskavost:

„Chtěl bych vidět západ slunce... Udělejte mi radost... Naříd'te slunci, aby zapadalo...“

„Kdybych nařídil generálovi, aby létal od květiny ke květině, jako létá motýl, nebo aby psal tragédii nebo aby se proměnil v mořského ptáka, a generál by rozkaz neprovedl, čí by to byla chyba?“

„Vaše,“ odpověděl pevně malý princ.

„Správně. Je třeba žádat od každého to, co může dát,“ odvětil král. „Autorita závisí především na rozumu. Poručíš-li svému lidu, aby šel a vrhl se do moře, vzbouří se. Mám právo vyžadovat poslušnost, protože mé rozkazy jsou rozumné.“

„A co ten můj západ slunce,“ připomněl mu malý princ, který nikdy nezapomínal na otázku, když ji jednou dal.

„Budeš mít ten svůj západ slunce. Vyžádám si ho. Ale poněvadž umím vládnout, počkám, až k tomu budou příznivé podmínky.“

„A kdy to bude?“ otázal se malý princ.

„Hm, hm!“ odpověděl král a podíval se nejprve do tlustého kalendáře. „Hm, hm... bude to dnes večer asi ve tři čtvrti na sedm. A uvidíš, jak jsou mé rozkazy přesně plněny.“

(Antoine de Saint-Exupéry: Malý princ)

Bylo, nebylo...

Na podzim 2000 jsem vydal knížku Graffiti rules. Naťukal jsem ji v létě předtím, neprošla žádnou korekturou, takže je to pěkný masakr, protože když píšu, neznám bratra, natož interpunkci. Byla inspirovaná seminárou jednoho studenta a obsahovala velkou dávku autobiografie z mého působení na Gymnázium Budáňka. I když samozřejmě to, že je inspirovaná, je něco jiného, než že by měla být něčím jako deníkem (a v tomto druhém vydání jsem si zavymýšlel ještě trochu víc). Je literární fikcí. Hrdiny téhle knížky jsem si vymyslel – tak, že jsem různé *skutečné* příběhy mnoha různých lidí seskládal do jednotlivých *vymyšlených* postav, které pro mě byly čímsi jako archetypem; z příběhů jsem nechal kondenzováním vzniknout nové lidi. Byla to takřka demiurgická práce. Jména jsem si také (až na výjimky) vymyslel. Jakákoli shoda s některými skutečnými osobami, které se jmenují shodně, nebo s hrdiny knížky sdílejí jinou podobnost, je dílem náhody nebo důsledkem „archetypálnosti“ postav. Znáte to určitě už z filmů: Prostě si hrdiny nespojujte s nikým reálným, protože autor má přece právo na řádkou tu fabulaci... i když tu a tam taky píše o sobě a lidech kolem sebe.

Spoustu osob jsem přejmenoval, některé přidal, jiné vyhodil, jiným občas změnil postavení v ději. Ale snažil jsem se zachovat atmosféru. Některé osoby jsem citoval, jak nejpřesněji jsem uměl - a to jak ve scénáři Gymplu, tak v knížce Graffiti. Filmový češtinář Karel je velmi reálná postava, stejně jako jeho filmové repliky, i když se jmenoval úplně jinak a neučil na Budáňkách. (Bývalí studenti pražského pedáňku ho nejspíš odhalí.) Transformátor jsme jako likvidační techniku užívali coby gymnaziální studenti my... kdysi dávno na gymnázium Nad Štolou. (Hlavně při hodinách matematiky a naše matikářka tehdy raději otěhotněla.) A do scénáře Gymplu jsem vložil hlavně různá vyprávění některých svých (tehdy) nedávných studentů, kteří s graffiti měli nějakou zkušenost - a samozřejmě jejich kamarádů.

Už při psaní jsem věděl, že vlastně vůbec nechci psát knížku, ale že o té partičce chci natočit film. Když jsem si ho představil, vzpomněl jsem si na Kouř, a viděl jsem jako jasné, že tohle natočit bude umět jenom Tomáš Vorel. Tak jsem mu s patřičným komentářem knížku dal. Dalšíh 5 let jsem psal spoustu různých verzí scénáře. (A taky se trápil tím, jak na film sehnat scházející peníze... psal jsem granty, překládal texty do angličtiny...) Do děje

jsem přidal několik dalších příhod a situací, které jsem mezitím coby kantor nasbíral. Také jsem trochu redukoval postavy a udělal knížku méně dokumentární a víc literární. V té podobě ji máte v ruce. Scénář čekal ještě velký průklest:

Ze scénáře Gymplu postupně zmizela naprostá většina postav, obrazů, záběrů i textů. Celé dějové linky. Čtenář Graffiti rules bude nejspíš překvapený, jak malý fragment zůstal ve filmu Gympl. Do posledních verzí scénáře mi vstoupil Tomáš Vorel s různými režijními zásahy a Pavel Nosek, který do toho vnesl autentické zážitky a zkušenosti z "druhé strany" - zkušenosti bývalého studenta, který graffiti maluje a prošel si s nimi sérií životních peripetií. Místo některých akcí mých studentů popsal jiné akce - svoje vlastní, a i on do dialogů vložil pár reálných. Úplně se změnila tvář a atmosféra školy, pravdu mi nikdo nevěřil.

Film jsem pojmenoval Gympl. Jednak proto, že je svým sdělením opravdu jinde, než tahle knížka a také proto, že writeři se stále strašně báli, že nebudeme ve filmu dost věrohodní.

Dost writerů nemá radost ani z knihy ani z filmu. Prvním důvodem je, že se tu mluví o věcech, které podle nich nejsou pro ucho a oko ne-writera. Ukazujeme situace, které mají být utajeny. Ani knížka ani film navíc nejsou oslavou writerů, ale ukazují rub i líc. Writeři by vlastně nejraději měli dokument oslavující graffiti, ve kterém by se nemluvilo, hrála by hudba a byly by tu záběry z jejich akcí. Konečně některé crew si takové dokumenty ze svých akcí točí. Ale bojím se, že ani kdyby knížka s filmem byly dokonale dokumentárně věrnými, nebylo by to ono: Každý writer má jinou zkušenost, jiné akce za sebou, jiné motivy, proč maluje. Zkušenosti a motivy těch ostatních mu občas přijdou malicherné a pitomé. Psaní o graffiti jsou pro něj žvásty. Koneckonců proč ne.

Tohle není dokument o graffiti ani dokument o typickém gymplu. Stejně jako film. Je to literární příběh party gympláků a jejich učitelů.

Tomáš Houška

P.S. A ještě něco – Chci moc moc poděkovat Gábině nejen za to, kolik zhůvěřilostí mi vychytala v téhle knížce, ale hlavně za krásný léta, který spolu žijem.

Matika

„Hele, Sančo, ukaž mi sešit, já si to vopíšu vod tebe...“ se Petr polohlasně obracel na svého souseda.

„No jo...“ podíval se na něj Sančo přes brejličky a flegmaticky Petrovi šoupnul sešit. Petr se do něj zadíval a při tom pohledu na něj padlo zděšení „Co to tam máš?! To je ta definice, co nám Milan diktoval?!“

„No, poznámky, ne?“

„Tý jo, ale v tom aby se prase vyznalo...“

„Já se v tom vyznám docela v pohodě!“ Sančo nechápal, kde je problém.

„Co tam má?“ naklonila se k Sančovi Klára.

„No hele, von si to všechno píše slovo vod slova. Von snad, když Milan řekne, že je tu vydejchanej a zaprděnej vzduch, tak to napíše in-line mezi ty definice...“

Klára se rozesmála „Hele, ale to přece nemůže stihnout, dyť by musel umět těsnopis...“

„Von to taky nestíhá... koukni... tady sou z těch vět vždycky jenom tak tři slova a na ně plynule navazujou jiný tři slova z jiný věty a dokončený je to zase jinou větou...“ kroutil hlavou Petr.

„A nepíše si sudý řádky matiku a lichý třeba bižuli, aby v tom bylo takový to mezioborový propojení?“ sedla si Klára zase na svojí židli.

Petr se snažil najít systém Sančova sešitu „No fakt! Jak tam dívám, mihnul se mi tam Caesar!“

„Ty vole, von snad eště dostane nobelovku za předefinování integrálu podle Petronia.“ ulítlo Honzovi, kterej jinak seděl v kanadách a celej v černym úplně letargicky.

Milan tam nahlíd a zacukalo mu v koutcích.

„Náhodou, já tu mam všechno!“ bránil se autor zápisu.

„Hmm, tak jo...“ kapituloval Petr. „Kláro, ty to máš?“

„Takže...“ zvýšil Milan u tabule hlas, jako že maj všichni sledovat, co to práská na tabuli.

„Ale když já sem...“ lamentovala Klára a tak se Petr otočil na Martinu.

V tom se rozlítly dveře, vešel dlouhán obecně zvaný Velryba a Renda. „Nám na Karláku ujel bus...“ Oznamovali dvojhlasně. „...totiž, my bysme to normálně stihli i tím v třicet devět, jenže vono... asi jak dneska příší... je zabarikádovanej celej most a...“

„...Indiáni vytrhali koleje, tchýně se ti zašprajcovala ve vaně a musel si volat hasiče, aby autogenem rozřezali vanu, a vyprostili ji a tak. Já vim.“ přerušil proud Velrybovy výmluvnosti Milan. „Koneckonců je teprv osm dvacet, takže budem pokračovat...“

Nově příchozí se usadili v maličký třídě za lavice sesazený do takového hranatého U, uvnitř něž tu a tam brousil matikář Milan.

„Petře, puč mi to taky...“ špitla Klára mezitím. Petr neřešil, co na to Sančo, a podal jí rozevřenéj sešit.

„Takže...“ začal zase Milan u tabule.

„Ty vole!“ začala v tu chvíli zcela nekontrolovaně Klára. „Teda promiň, Milane... Když...“ a začala klokotat smíchy „Von tady fakt pere přes sebe hlava nehlava dězák s matikou. No Cézar, fakt.“ A pak se zhroutila v záchvatu smíchu.

Milan zůstal stát, ruka s křídou mu pomalu klesla od tabule dolu...

„Cézar,“ řvala smíchy nepřičetná Klára „já vám něco přečtu...“ a několik dalších vteřin se dusila ve svém výbuchu. „zemřel přirozenou smrtí...“ cedila mezi palby smíchu dál Klára, který přeskakoval hlas „...po sedmadvaceti ranách nožem.“

To už nevydrželi ani ostatní a padali smíchy taky. Tedy kromě Sanča, který na ně docela nechápavě zíral.

Milan seděl za katedrou, hlavu pohrouženou do dlaní a tiše bublal, nebylo přitom jasné jestli smíchy nebo nářkem.

„No, vono po sedmadvaceti ranách nožem je celkem přirozený, že zemřel...“ zdvihnul Milan hlavu a vrátil se k tabuli.

„Takže...“

„Jé, ahoj Milane, promiň, že du pozdě, já sem se nák...“ vešla Monika, která vytřepávala vodu z deštníku.

„Aha...“ konstatoval Milan „tak, kdo tu ze septimy eště není?“

„Eště Martin Novotný, ale ten že by chodil na vosmou... To je blbost.“ uklidňoval matikáře Petr.

„Tak to je dobře.“ ulevil si Milan. Vzal křidu, stoupl si zase rozhodně k tabuli... a zamyslel se. „Sakra, co sme to dělali?“

„Derivovali sme sedmadvacet ran nožem, Milane.“ připomněla mu Klára.

„Jasně... nemáte někdo nůž?“ rozhlídl se Milan.

„Cézar už je mrtvej, Milane!“ ubezpečil ho Petr.

„Ten se má...“ povzdechnul si matikář „a... nepřide eště někdo?“ Podíval se s obavami ke dveřím.

Nic se nedělo.

Vzal si teda znova křidu do ruky a začal. „Cézar, totiž derivace... Hergot, co mě blbneš, to sem vám právě nadiktoval...“ zakabonil se „integrály...“ Otevřely se dveře.

V nich nestál Martin Novotný ani děda Mráz, ale Jana. „Milane, máš u mě dole v kanceláři telefon. Volá ta ženská, ze školskýho úřadu, co tě včera sháněla...“

„Integrály Cézara na třetím orbitu...“ plakal dojetím Milan, když vycházel ze třídy k telefonu.

„Hele, neni von nákej nesoustředěnej?“ komentoval to Petr.

„Prosimtě, vo Milanovi mi ani nemluv...“ uškříbla se Marie. „Zased si na mě, debil jeden.“

„Jak to?“ Divil se Michal.

„No, jak psali ten test, jo... jak sem tam na něj přišla pozdě, tak to von tehdy jako uznal, že už ho nemůžu stihnout a tak mi ho dal psát dneska. A tam byly takový kraviny... no samozřejmě to nemůžu mít!“ Rozčilovala se. „Já sem mu říkala, hele ale to sou věci, co ste dělali v říjnu, jak sem marodila, ale jemu to nák nemohlo dojít...“

„Hele a neměla ses na to zeptat předem?“ nechápal její rozčílení Martin.

„Jéžiš Marijá, a copak mam pořád myslet na to, jestli sem tu náhodou na něco nebyla a že si to mam někde sehnat?! A vod koho asi. Sešit ti nikdo nepučí... stejně tam většina lidí má úplný hovno, protože z těch hodin se nedá vůbec nic pochopit. Natož si to pak zapsat... Stejně je na mě zasedlej; pak se na mě tak šklebil a ptal se, jestli vim, kolik mam pozdních příchodů.“ pokračovala ve své litanii.

„A co tam bylo?“

„Ale copak já vim? si to nechci pamatovat!“

„A myslíš, že blbý...?“ vyjadřovala Pavla účast.

„No jasně, to bude čistá nula,“ mávla Marie rukou. „Von mi moh jasně říct, co tam bude, já bych se na to třeba nák připravila, ale copak se s nim dá domluvit?“

„Co? Drbete Milana?“ Přidal se Petr. „Je nákej divnej, že jo. Vod tý doby, co... No já nebudu pomlouvat...“

„Cože? To začalo zajímavě!“ rozšířily se Marii zorničky.

„Ale... tuhle s ní přijel, taková divná osoba...“

„To myslíš tu ťuntů?“ mávla rukou Klára.

„Ťuntů? Mně teda přišla spíš jako pěkná megera. Taková ta tichá voda... Mezi lidma moc nemluví a místo toho se jenom plaše šklebí. Doma mu to pak ale solí.“ nesouhlasila Pavla.

„To mluvěj zkušenosti!“ zasmál se Petr.

„Si měl takovou mergli doma?“ docela upřímně užasla Marie.

„A Milan mu jí přebral, a proto vo ní teď šíří, že je to megera.“ halasil Velryba přicházející taky na jednu.

„Jo. Matikáři sou pěkný kurvy...“ plynule s potutelným úsměvem pokračoval Petr v jeho myšlence.

„Stejně je to podraz, protože v septimě sme už dávno matiku neměli mít.“ rozčilovala se Klára. „Já vim, že za to teda Milan nemůže, ale je to pěkná blbost. Podívej se Velryba může jít přednášet dějiny umění, a kdyby tady byl jinej systém, tak už to dávno moh dělat na fildě a byl by šťastnej člověk. Místo toho drtí matiku – stejně to vždycky posere, protože ho nebaví a neumí to...“

„...a hlavně to do tejdne zase zapomene.“ přikyvovala Klára.

„Tak to pudem říct tý inspektorce,“ souhlasil Velryba.

Stáli v hloučku v parku mezi stromama, jenom pár metrů od vchodu do školy a vespolek kouřili. Byla přestávka.

V Janině kanceláři, honosně označené tabulkou SEKRETARIÁT postávalo tak asi třicet lidí a každý si žádal cosi napsat, vyplnit, doplnit, potvrdit apod. Občas zazvonil telefon a ačkoli termín multitaskingu Janě neříkal vůbec nic, v praxi předváděla všem oklamaným uživatelům Windows, které se za multitasking vydávají, že to může docela dobře fungovat.

„Já potřebuju potvrzení na tramvajenku...“

„Hele, jak je takovej ten papír na daně...“

„Hele, nevíš, jestli máme dneska plavání nebo basket?“

„Jano, Jim a Liz nás posílaj, abys nám dala druhej díl Headwayů.“

„Nevidělas tu Ivu?“

„Já bych tě poprosil o potvrzení pro mámu k soudu... potřebuje tam mít, kolik je tady roční školný.“

„Já si sem jenom dám raketu, já jí nechci nechávat v šatně...“

„Nevíš, kdo má klíče od terciánský šatny?“

„Nenechal tady pro mě něco Marek?“

„Jenom jedno potvrzení, aby mi dali tramvajenku...“

Když to na chodbě hlasitě cvaklo a minutová ručička se vzpřímila, jako že je už opravdu deset, bleší trh v otevřených dveřích kanceláře začal odplývat, až tu bylo prázdkno. Plácek v parku před školou už se taky prázdknil.

„Hele, už je deset.“ koukla Klára na hodinky, zatvářila se jako při konkursu na bestiální sedmdesátiletou čarodějnici, a pomalu se s ostatníma vydala do třídy.

„Deš?“ mrknul Michal na Marii. Ta zhodnotila délku cigarety a mávla rukou. „Ále, vono se to nepodělá.“

„Teď je Chvála.“ pokoušel se její postoj zvrátit.

„To teda bude... Ále, Chvála je mi fuck. Seru na něj. Až dokouřím.“ oznámila rozhodně.

„Si teda drsná,“ kývnul uznale hlavou a sám zamířil dovnitř, protože tušil, že už je minuta – dvě po.

Sekretářka Jana si už balila věci a na roh stolu skládala, co má vyřídit zejtra. Před školou zachřoupal drolicí se asfalt, a taxík, poté co tu vyložil zákaznici, odsvištěl parkem pryč. Zacvakal zámek a vešla Mirka. Předsedkyně správní rady. Taková... největší šéfová.

„Jak to, že je tam v těch šatnách zase takovej bordél?“ Spustila zvláštní pozdrav s nápadně protaženěma vokálama.

„Asi si ho tam udělali...“ pokrčila Jana ramenama a šla se about.

„Ty už deš?“ podivila se Mirka. „Ted?“ a zatvářila se eště kyselejč.

„Jo, jo, Mirko. Je půl čtvrtý, já musím do školky pro potomka, nakoupit, udělat večeři...“

„Jakou večeři, prosimtě...“ zavrtěla hlavou s výrazem naprostého nepochopení, o jakýchž pojmech to Jana mluví.

„Mam děti a přijde hladovej mužiček...“

„Si něco udělaj!“ Mirka mluvila ze zkušenosti. Ona večeři nikdy nedělala.

„Mějte se tu hezky, čau.“ a Jana s úsměvem vklouzla do bundy, přehodila si kabelku přes rameno a vyrazila ke dveřím.

„To se tady s váma už ani nemůžu normálně domluvit? Dyt' je teprv vodpoledne.“ nasadila zhrzená Mirka rádobyplačtivý tón. Pak ale zcela neplačtivě koukla k stolku s varnou konvicí. „Je tam kafe?“ stihla dřív, než Jana zmizela úplně. Když ta na ni kývla, zeptala se ještě „... a je tam Tomáš?“

Janino „Jo“ už splynulo se cvaknutím zavírajících se dveří.

Mirka si odložila kožich, zapálila ameriku a zapnula varnou konev. Pak nahlédla do vedlejší kanceláře, kde seděl Tomáš a probíral obrovskou hromadu seminárek, které se mu nakupily

a které bude muset tehle tejdén nejen přečíst, ale taky obodovat, napsat autorům, co předělat, vyhodit, dodat a tak.

„Máš čas?“

„Jé, čau Mirko. Já si vůbec nevším, že si přišla,“ vzhlídnul od papírů v klíně.

„Nevadí ti ten bordel v šatnách?“

„Mně je celkem fuk,“ řek docela upřímně.

„Mně vadí.“

„Tak, že jo: Je vodpoledne, lidi už většinou vypadli, něco je tam rozházený...“

„Tak to tam ale nemůže vypadat tak, jak to tam vypadá. Když někdo vejde, co si pomyslí?“

„Že je bordel v šatnách. Sou i horší věci – třeba taková trpaslíci...“

„Tak s tím něco udělej,“ zakňourala.

„No, uklízet to nebudu, školník taky nemá v náplni práce uklízet v šatnách... Víš co, já ti zejtra ve vosum svolám všechny studenty a ty jim povíš, že ti vadí bordel v šatnách.“

„Já jim nic říkat nebudu...“ zhrozila se představy osmé hodiny ranní.

„Já taky ne. Blbce ze sebe dělat nebudu... Co potřebuješ?“

„Pod' na kafe.“

„Na kafe?“ Tomáš si promnul oči. Na klíně mu trůněj seminárky, na stole asi tak deseticentimetrová vrstva toho, co je akutní, doma dvě děti... a Mirka ho v půl čtvrtý tahá na kafe.

„Já s tebou potřebuju mluvit,“ dodala.

„Jo, jo. Já bych potřeboval tohle dorazit,“ a zhluboka si vzdychnul.

„To doděláš doma.“

„Jo, jo.“ Tohle už taky znal. Dvě hodiny nad ničím v zakouřený vinárně. V šest je doma jako na koni. Tak kolem devátý uložit děti, kterejm aspoň poví nákou pohádku a zazpívá písničku. Pak se Alena bude chtít milovat... nebo se možná spíš bude chtít pohádat.

Vono se to dopředu nedá nikdy odhadnout: To záleží na tom jestli se na ní prodavačka v krámě usmívala nebo šklebila, nebo taky na tom, jestli chlap, kterej Tomášovi volal domu, nadával, že ty podklady pro tiskárnu zase přines pozdě, anebo se naopak rozplýval, že napsal úžasnou knížku. Vono někdy to může záviset i na tom, jestli byly v noci sluneční erupce v normě nebo mimo normu... anebo to taky prostě nemusí mít spojitost vůbec žádnou.

Opravdové dobro a *opravdové* zlo je jenom to, co nevyplývá z žádných kauzálních vztahů, jak říkal Lev Nikolájevič. Nemá příčinu, ani dopředu známý důsledek. Alenina nálada byla většinou taky buď *opravdu* dobrá, nebo *opravdu* špatná. Tolstoj by měl radost. Jak při každým jejím neurotickým záchvatu říká její máma: „To víš, vona je lev, tak mrská vocasem.“ Čimž naznačuje, že takovej lev se může kdykoli ke komukoli chovat jakkoli a dotyčný se s tím prostě musí smířit a respektovat to. Protože lev je král zvířat a zvířata kolem lva musej poslouchat a trpět jeho vrtochy.

Jo, to dodělá doma, pomyslel si Tomáš, zatímco si Mirka vedle přelevjala svoje první kafe... eště tedy než vyrazej na to vopravdový. Dodělá to doma. Tak mezi jedenáctou a druhou. Ale doma pak musím udělat eště... jinak mi to nezaplatěj... takže seminárky bude dělat mezi jednou a třetí – čtvrtou.

Když se jednou svěřoval u piva kamarádovi psychologovi o svym pracovním režimu, kdy jeden den v tejdnu nespál, aby stih všechnu práci, začal se tehdy Jirka chechtat. „Že nevíš, proč se směju?“ se pak zeptal... „No, takys toho ve finále zvládnul míň?“ přičemž slovo *taky* zdůraznil. „Já sem si málem uhnal infarkt, co ty?“ Jo, to byl docela dobrej černej humor, smáli se voba.

„Tý jo, je to nutný?“ zeptal se jí.

„Mam tady seznam úkolů, na který bys měl kouknout...“

Už je to tak. Dvě hodiny v zakouřený vinárně.

V tom vešla Bára. „Hele, já si du pro tu raketu...“

„Čau, Báro.“ Mrknul na ni.

„Nevíš, kam jí Jana dala?“

„Nemam ponětí.“

„Ale já sem si sem, no přesně sem dala dopoledne raketu!“

„Báro, je mi to vopravdu moc líto,“ omlouval se Tomáš, „ale já vo tvojí raketě nemam tušení.“

„To je teda pěkný. Tak já si k vám do kanceláře dám raketu za patnáct stovek, aby se mi neztratila, a vona tady není.“

„Už si vzpomínám,“ zarazil se Tomáš, „já sem měl vodpoledne hroznej hlad a tak sem jí sežral.“

Chvilí nevěřičně stála a pak se namíchla eště mnohem víc, než kdyby jí poslal do prdele rovnou.

„Hele, ale fakt, ale...“

„Je mi to líto. Raketa se možná eště najde, ale já vo ní nic nevím a pochybuju, že si někdo z nás všimnul, že sis sem právě ty položila raketu.“

„Sem si jí sem dala vo přestávce, Jana tu byla...“

„Kolik tu tak měla lidí? Dva? Deset? Třicet? A nákej telefon? Tvojí raketu ani nezaregistrovala, a jestli, tak na to za dvě vteřiny zapomněla.“

„No tak mi na ní snad ale můžete dát bacha, né?“ nasazovala ukřivděný tón.

„Báro, prosim, příd' zejtra. Já ted' vo raketě nevím, hledat jí nebudu, a mam něco na práci s Mirkou...“

Práskly dveře.

„Jo, a zejtra nám pan Václavík bude volat, že sme jí ztratili raketu,“ ulevil si. Pak si šel sbalit hromádku věcí do batohu, kdyby se doma třeba kolem třetí ráno začal nudit, a vyrazil s Mirkou řešit ty úkoly.

Doma

„Co bylo? Bylo něco?“ ptal se Michala táta, když zjistil, že Michal je už ze školy doma.

„Né, co by bylo...“ ušklíbnul se Michal. Zdržovalo ho to. Potřeboval si něco vzít a vypadnout, protože už bylo šest prýc